16 AĞUSTOS 1942
PAZAR
Beşinci Yıl No. 1538

Yeni Sabah

GÜNDELİK SİYASÎ HALK GAZETESİ

İDARE YERİ
Nuruosmaniye: No. 17
Telgraf : Yeni Sabah İstanbul
Telefon : 20795
Her Yerde 5 Kuruş

"Taymis„ in takdirkâr yazısı

İngiliz gazetesi, yeni Hariciye Vekilimizin başardığı siyasî muvaffakıyetleri sıraladıktan sonra: "Türkiyenin bu güç anlarda tecrübe, bilgi ve meharetlerile tanınmış İnönü, Şükrü Saracoğlu ve Numan Menemencioğluna malik olmak gibi müstesna bir talihi vardır„ diyor.

İKİ STRATEJİ

Yazan: HÜSEYİN CAHİD YALÇIN

Doktor Goebbels neşrettiği bir makalede Alman ve İngiliz stratejilerini birbirleriyle mukayese ederek bundan bazı neticeler çıkarıyor. Alman propaganda nazırının yazıları nadiren bu makalede olduğu kadar maharet arzeder. Bu vesile ile Alman stratejisinin üstünlüğünü göze çarptırmak ve efkârıumumiyede Almanya lehinde iyi bir tesir uyandırmaktır. Bu arzu Doktor Goebbels hesabına pek doğru ve meşrudur. Fakat çok kere pek mânasız tezleri müdafaa ettiği için polemik hüneri bakımından kusur işler. Bu defa propaganda hedefini daha iyi gizlemeğe ve birdenbire makul görünebilecek sözler söylemeğe muvaffak oluyor.

Doktor Goebbels'e göre, Almanlar tek plân ile hareket ederler. Yani, bütün gayretlerini en esaslı nokta üzerinde toplarlar, bütün şiddetleriyle faaliyete geçerler ve muvaffak olurlar. İkinci derecedeki hedefleri, acı da olsa ihmal ederler.

Umumî hatları itibariyle bu sözün doğru olduğunu kabul etmek lâzımdır. Zaten Almanların bu düşünüşleri kimse için bir sır değildir. Onların tek cephede harp etmeğe ne kadar kıymet ve ehemmiyet verdikleri herkesin malûmudur. Bu da kuvvetlerini dağıtmamak ve muvaffakıyet şanslarını arttırmak için pek faydalı bir tedbir olarak şöhret bulmuştur.

Doktor Goebbels'in İngiliz stratejisi hakkındaki beyanatı da toptan bir bakışla doğru diye kabul olunabilir. İngilizler tek bir plân tanzim edip de orada hareket geçmezler. Nerede imkân bulurlarsa orada işe sarılırlar. Onun için ehemmiyetli bir zafer kazanamazlar. Alman propaganda nazırı bu söylediklerine bir delil olmak üzere İngilizlerin hem Uzak Doğuyu, hem Orta Şarkı, hem Garp cephesini müdafaa etmeğe çalışmış olmalarını ileri sürüyor. Halbuki başlangıçtan ya Uzak Doğuyu, yahut Orta Şarkı feda edebilirlerdi. Böyle yapmadılar. Şimdi de hava kuvvetlerini ya Şimalî Afrikada, ya Garbî Avrupada tahşit edebilirlerdi, yine yapmıyorlar ve kuvvetlerini dağıtıyorlar.

Doktor Goebbels'den bir askerî mütehassıs gibi sırf askerlik ilmi bakımından objektif bir mütalea ve tetkike elbette intizar edemeyiz. Onun böyle objektif bir hakikat müşahede etmek ister gibi söze başlar görünerek zihinlerimizi sevketmek istediği propaganda hedefi acaba nedir? Propaganda doktoru bu hedefi makalesinin biraz aşağısında ahlâka vurmuştur.

Onun izahatını takip edersek hangi neticeye varmak istediğini anlamakta güçlük çekmeyiz. Doktor Goebbels şöyle diyor:

Muharebenin mukadderatı Şark cephesindeki muharebe meydanlarında taayyün edecektir; Şark cephesinde kazanan her yerde kazanacaktır. Binaenaleyh Almanya hedeflerine varmak için bazan başka yerlerde ıstırap verici yaralar pahasına olsa da bütün kuvvetlerini Şarkta toplamış bulunmaktadır. Çünkü ıstırap verici yaralar düşmana açılan yaralar gibi kat'i mahiyette değildir.

İşte maksat meydana çıktı. Meşhur doktor, Almanyanın niçin zayıflamağa başladığını akla yakın görünecek surette izah etmek mecburiyetindedir ve bütün kalem kudretini, muhakeme inceliğini toplıyarak bu vazifeyi ifa için ter dökmektedir. Fakat dünyada müdafaa edilemiyecek davalar da bulunduğu için dinamik propaganda şefinin realite karşısında eli kolu bağlı kalmaması, kendisinin bir kabahati olarak zikredilemez.

Onun sözlerinde, her şeyden evvel, bir hakikatın itirafını buluyoruz. Bu da Almanyanın başka yerlerde ıstırap verici yaralar almakta olmasıdır. Bu başka yer neresi olabilir? Almanyanın başka bir cephede muharebe ettiği yoktur. Aldığı yaralar, tâbiriyle ifade edilen mâna ancak İngiliz hava bombardımanları neticesinde birçok Alman şehirlerinin harap olmasından ibarettir. Anlaşılıyor ki bu bombaların Almanyada açtıkları yaralar gerçekten müthiştir ki propaganda nazırı mahsus bir makale ile bunu Alman efkârıumumiyesine izaha mecburiyet duymuştur. Her gün Alman resmî tebliğleri İngiliz bombalarının şuraya buraya düştüğünden, cüz'î zayiata sebep olduğundan bahseder. Doktor Goebbels bu resmî tebliğleri tekzip ediyor ve onların Alman halkına mazur gösterilmesi icabedecek kadar müthiş ve acı olduğunu kabul eyliyor.

Bundan başka, bu sözlerde Almanların Mısırda biraz sıkışırlarsa ric'at edeceklerini de anlatır bir eda vardır. Çünkü bahane hazırlanmıştır. Bütünkuvvetlerimiz Şark cephesinde toplanmıştır. Çünkü harp orada kazanılacaktır. Binaenâleyh, harbin neticesini takipte rol oynamıyacak taraflara kuvvet ayırmaktan ise buralardaki muvakkat muvaffakıyetsizliklere tahammül etmeyi ve asıl cephede düşmanı ezmeyi tercih ettik diyeceklerdir. Onlar ikinci derecede addettikleri cephelerde mağlûp olsunlar da Rus cephesinde umdukları neticeyi elde edip edemiyeceklerini sonra düşünürüz.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Figaro ve Hellas'ın mütaleaları

Ankara, 15 (Radyo Gazetesi) — Londrada çıkan Taymis gazetesi, yeni Hariciye Vekilimiz Numan Menemencioğlunun şimdiki kadar işgal ettiği muhtelif mevkilerde gösterdiği dirayet ve kifayetten, Türkiyenin dışında bile en muktedir diplomat şöhretini kazanmış olduğundan bahseden bir makale neşretmiştir.

İngiliz gazetesi, sayın Hariciye Vekilimizin başardığı siyasî muvaffakıyetleri sıralamaktadır.

1 — Boğazlar meselesi hakkında Montreux anlaşması,

2 — 1940 ilkkânununda Londra ve Parisi ziyaretten sonra Büyük Britanya ve Fransa ile Türkiye namına imzaladığı ittisadî anlaşma,

3 — Geçen ilkteşrinde imzaladığı Türkiye - Almanya anlaşması.

Gazete, Menemencioğlu'nun çetin mesaiye olan kabiliyetinden bahisle diyor ki:

"Menemencioğlu'nun Türkiye hariciye vekilliğine tayininden sonra Türkiyenin dış siyaseti bundan böyle şu üç şahsiyet tarafından idare edilecektir.

Türkiyenin siyasetine ilham ve veçhe veren, gerek Lozan konferansında, gerekse onu takip eden on beş sene içinde Başvekil sıfatiyle devlet adamlarının ve diplomatlarının en parlak vasıflarına malik olduğunu gösteren İsmet İnönü, Hariciye Vekili sıfatiyle harbin buhranlı

(Sonu Sa. 3 Sü. 1 de)

Boston radyosuna göre

Başvekilimizin bir Amerikalı muharrire beyanatı

Ankara, 15 (Radyo Gazetesi) — Boston radyosu, tayyare ile Ankaraya gelen bir muharririn yazısını neşretmiştir.

Bu muharrir, Başvekil Saracoğlu ile görüştüğünü ve Başvekilin kendisine şöyle dediğini yazıyor:

"— Bizden çok uzak yerlerde yaşıyan insanlar, bu kıt'ada muharebe edenleri ve yaşıyanları bilmeleri pek güçtür. Yeni Türkiyedeki bizler kendimizi yurdumuza vakfetmiş bulunuyoruz. Bunu anlamıyanlar, Türk şerefinin ne demek olduğunu bilemezler."

HİNDİSTANDA NORMAL HAYAT!

Müslüman partisi buhranlı devirde İngiltereyi müşkül vaziyette bırakmıyacağını bildirdi

Ankara, 15 (Radyo Gazetesi) — Bu dünya harbinin tarihinde, bugün sona eren 7 gün "Hindistan haftası„ olarak anılacaktır.

Geçen hafta Hint kongre partisinin verdiği karar üzerine başlıyan pasif mücadele üzerine Hindistan meselesi hâd bir hal almıştı.

Kongrede evvelâ Hindistan hükûmetinin çekilmiye davet edilmesine, kabul etmediği takdirde İngiliz kralı kabineye bir mektup yazılmasına karar verdi. Bundan başka Birleşik Amerika cümhurreisi Ruzvelte, Çin lideri mareşal Çan-Kay-Şeke, Sovyet hükûmetinin Londra sefiri Maiskiye başvurularak yardım istenecekti.

İngiltere hükûmeti vaktinde ve sert bir hareketle pasif mücadelenin önüne geçti, mektupların yazılmasına ve müracaat-

(Sonu Sa. 3 Sü. 6 da)

Yeni şeker fiyatları

Pancar fiyatlarının artması dolayısile küp ve kristal şeker fiyatlarına 18 Ağustos sabahından itibaren beher kiloda on beşer kuruş zam edildi

Başvekâletin tebliğini aynen neşrediyoruz:

Salı gününden sonra şekerin yine birer kilo olarak satışı serbest bırakılıyor

Ankara, 15 (A.A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

1 — 1942 senesi şeker kampanyası için şeker pancarı fiyatları 4,5 4,75 ve 5 kuruş olarak tesbit edilmiştir.

2 — Pancar fiyatlarının artırılması dolayısile küp ve kristal şeker fiyatlarına 18.8.1942 salı sabahından itibaren kiloda 15 şer kuruş zam edilmiştir.

3 — Aşağıdaki maddede yazılı hakikî ve hükmî şahısların 18.8.1942 salı günü sabahına kadar şeker satmaları veya şekeri her hangi bir surette imalâtta kullanmaları veya evvelce satmış olup da henüz teslim etmedikleri şekerleri teslim veya her hangi bir sebepie diğer bir yere nakletmeleri yasak edilmiştir.

4 — Ticaretle iştigal eden bütün hakikî ve hükmî şahısların ticaret maksadı ile nezdlerinde şeker bulunduranlar ve şekeri imal ettiği maddelerde

(Sonu Sa. 3 Sü. 4 te)

Akdeniz muharebesi

Alman tebliğine göre

İngilizler Eagle uçak gemisile Manchester kruvazörü, 3 muhribi ve 15 ticaret gemisini kaybettiler

İngilizler verilen haberleri mübalâğalı buluyor

Berlin, 15 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının hususî tebliği:

Mihver hava ve deniz kuvvetlerinin kahramanca müdahalesi sayesinde Akdeniz hava ve deniz meydan muharabesi düşmanın tam hezimetile neticelenmiştir.

Alınan son haberlere göre, son derece kuvvetli bir himaye altında Sicilya boğazından geçmiye teşebbüs eden düşman deniz kafilesini teşkil eden 21 ticaret ve petrol gemisinden top yekûn 180 bin tonilâtoluk 15 si batırılmıştır.

22,600 tonilâtoluk Eagle tay-

(Sonu Sa. 3 Sü. 3 te)

RUSYA'DA

Alman kuvvetleri

Dün Georgiyevsk şehrini zaptettiler

Stalingrad kesiminde çok şiddetli muharebeler oluyor

Berlin, 15 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Kafkasya bölgesinde Alman ve müttefik kıtaların ilerleyişi dağlarda yapılan imatçı muharebeler arasında fasılasız surette devam etmektedir. Dağlık bölgenin şimalinde Rostof - Bakû demiryolu hattı üzerinde Jorjivesk şehri zaptedilmiş ve 20 ağır top ele geçirilmiştir.

Voronej'in şimal ve şimal batısında düşman boş yere yaptığı şaşırtma hücumlarına de-

(Sonu Sa. 3 Sü. 7 de)

AFRİKA'DA

İngiliz devriyeleri

Merkez kesiminde bir hücumda bulundu

Müttefik uçakları Eldaba meydanını bombaladılar

Kahire, 15 (A.A.) — İngiliz tebliği:

13 - 14 ağustos gecesi devriyelerimiz bütün cephe boyunca faaliyet göstermişler, merkez kesiminde düşman mevzilerine hücum etmişler ve düşmana kayıplar verdirmişlerdir.

Batı çölü üzerinde hava kuvvetlerinin faaliyeti artmıştır. Hafif bomba uçaklarımız Eldaba ve Fuka bölgesindeki hedeflere ve hava meydanlarına muvaffakıyetle hücum etmişlerdir.

Kahire, 15 (A.A.) — Hafif

(Sonu Sa. 3 Sü. 5 te)

İngiliz donanması

Amiral Vian tarafından idare edilen filo Rodos adasını 12 dakika bombardıman etti

Londra, 15 (A.A.) — Reuter ajansının Akdenizdeki muhabirinin bildirdiğine göre, Amiral Vian tarafından idare edilen bir İngiliz filosu perşembe sabahı 12 dakika Rodos adasını bombardıman etmiştir.

Muhabir, Rıhtımlarda yangınların çıktığını ilâve etmektedir.

Hava kuvvetleri hedeflerin tayini hususunda harekâta yardım etmiştir. Bütün gemi ve uçaklar üslerine salimen dönmüşlerdir.

Türk gazetecileri

Bulgar Başvekili dün matbuat heyetimizi kabul etti, heyet bugün geliyor

Sofya, 15 (A.A.) — Türkiyenin Sofya elçisi Berker, dün akşam Türk gazetecileri şerefine bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafette başvekil ve hariciye nazırı M. Filov, başvekilin umumî kâtibi Sarafinof, matbuat müdürü, gazeteciler birliği reisi, gazete başmuharrirleri ve diğer şahıslar hazır bulunmuştur.

Türk misafirleri saat 23,35 de İstanbula hareket etmişler ve istasyonda matbuat ve protokol müdürlerile, gazeteciler birliği reisi, ve bir çok gazeteciler tarafından uğurlanmışlardır.

Kızılayın zelzele mıntakasına yardımı

Ankara, 15 (A.A.) — Türkiye Kızılay umumî merkezinden bildirilmiştir:

12—13 ağustos gecesi vukua gelen zelzelede harap olan Manisa vilâyetinin Kırkağaç kazasına bağlı Gelenbe nahiyesi halkının barındırılması için vilâyet emrine 300 çadır ve acele masraflar için de 1000 lira gönderilmiştir.

Afgan Bahter ajansı bildiriyor

Üç İngiliz tayyaresi Afgan hududunu aştı

Host Vilâyetinde 7 kişi öldü, 20 evle bir mescit harap oldu, İngiliz Elçisi hâdisenin bir yanlışlık sonunda meydana geldiğini Afgan Hükûmetine bildirdi

Ankara, 15 (A.A.) — Afgan Bahter ajansı bildiriyor:

30 Temmuz 1942 tarihinde üç İngiliz harp tayyaresi Afgan hududuna tecavüz ederek Afganistanın Host vilâyetine bağlı bir hudut kasabasını bombardıman etmiştir. Sivillerden 7 kişi ölmüş ve 4 kişi yaralanmıştır. 20 ev ve bir mescit de harap olmuştur.

Bu hâdise üzerine Afganistan hükûmeti İngiltere hükûmeti nezdinde şiddetli protestoda bulunmuştur. İngiltere hükûmetinin Kâbildeki elçisi kendi hükûmetinin mazeretini beyanile bu hâdisede ölenlerin ve yaralananların ailelerine ve evleri harap olmuş olanlara tazminat vermeğe hazır olduğunu Afgan hükûmetine resmen bildirmiştir.

Çardak araba vapuruna Mersinde bayrak çekildi

Mersin, 15 (A.A.) — İskenderiye'den limanımıza gelmiş bulunan Çardak araba vapurumuza dün burada yapılan bir törenle Türk bayrağı çekilmiştir.

Törende Vilâyet erkânı ile Parti idare heyeti âzaları ve davetliler hazır bulunmuştur.

Bu münasebetle Deniz Harp okulu komutanı kısa veciz bir hitabede bulunmuş ve bunu takiben bayrağımız çekilmiş ve bir kıta deniz askeri selâm resmi ifa etmiştir.

Behçet Uz'un tetkikleri

Ticaret Vekilimiz dün petrol ofisinde petrol müştekatı üzerinde tetkiklerde bulundu, yarın ithalât ihracat birliklerinde meşgul olacak

Zeytinyağ satışlarında tekrar tek fiyata dönüldü

Evvelki gün şehrimize gelen Ticaret Vekili Behçet Uz, dün tetkiklerine devam etmiştir.

Vekil, tetkikleri esnasında bilhassa gıda maddeleriyle ekmek işleri etrafında meşgul olmaktadır. Behçet Uz, dün sabah petrol ofisine giderek petrol ve müştekatı hakkında alâkadarlardan izahat almış ve ayrıca mayi mahrukat depolarını da gezmiştir.

Vekil, Yarın sabah mıntaka Ticaret Müdürlüğüne giderek

(Sonu Sa. 3 Sü. 4 te)

SİHİRBAZLAR KRALI
EBU ALİ SİNA

Yazan: M. Zeki Korgunal — **No. 7** — Nakil ve İktibas hakkı mahfuzdur

— Ben bu işin içinde yokum! Emir Abdullah, kararını vermişti. Kelebek şeklindeki Ebülharsı tutup öldürecekti. Mumun yanına gitti. İki elini avuç içleri karşı karşıya gelmek üzere açtı ve hızla birleştirdi. Fakat bu hareketi müteakıp acı bir feryat yükselterek yere yuvarlandı. Kelebek ortadan yok olmuştu. Buna mukabil Emir Abdullahın elleri kalın bir çivi ile birbirine çakılmıştı.

Halit, kalın çiviyi çekip çıkardı ve canının acısından bayılan Emiri, elleri al kanlara boyanmış olduğu halde, yatağına yatırdı.

Ancak ertesi gün öğle üzeri kendisine gelen Emir Abdullah, veziri Halidin sözünü tutmadığına pişman olmuştu. Çünkü Ebülharstan intikam almak arzusu, ona pek pahalıya oturmuştu. ki eli de tam orta yerlerinden kalın bir çivi ile delinmişti. Bu deliklerin kapanması, yaraların iyi olması uzun zamana bağlı idi. Buna mukabil, şu korkunç hortlağın takibinden tamamen kurtulmuştu. Eğer Ebu Ali Sina kardeşinin caniyane bir hüner göstermesine mani olmasaydı vezir Halit te, Emir Abdullah ta şimdi öteki dünyada bulunacaklardı.

Emir Abdullah, baş ucundan ayrılmıyan vezirine sordu:

— Ebu Ali Sina şimdi nerede, ya Halit?

— Şehirde, halk arasında dolaşıyor ve onlara acayip hünerler gösteriyor.

— Ya kardeşi?

— Ona dair hiç malûmatım yok...

— Ebu Ali Sinayı görmek istiyorum, buna ne dersin?

— Tavsiye etmem.

— Neden?

— Çünkü o, seni görmek istemiyor. Ben kendisini saraya davet ettim de "İçinde âdalet olmıyan yerde benim işim yoktur" dedi.

— Benim sarayda neden âdalet yokmuş?

— Kendimizi aldatmıyalım ya Emir! O, hepsini biliyor!

— Şaşılacak şey...

— Hakikaten şaşılacak şey...

— O halde söyle de memleketimi terkedip gitsin, yahut halk arasında dolaşmasın. Halkı uyandırmasına katiyen razı değilim! Bilirsin ki ben bu şehrin hem Emiri, hem kanunu, hem de hâkimiyim.

Vezir Halit, Emir Abdullahın emrini yerine getirmek üzere çıkıp gitti. Yarım saat sonra geri döndü:

— Aynen söyledim ya Emir!

— Ne cevap verdi?

— "Şaşılacak şey..." diye söylenerek şehirden ayrıldı. Kardeşi Ebülharsın daha evvel gitmiş olduğunu söylemeyi de unutmadı.

— İşte buna memnun oldum. Doğrusu, şaşılacak şey... Eminim ki buraya bir daha uğramazlar. Ebu Ali Sina gibi her iyiliği, her fenalığı yapmağa muktedir bir adamın emrime itaat ederek şehri terketmesi cidden şaşılacak şey...

VII
YILAN KIZ

Emir Abdullahın elleri iyileşmişti. Fakat yaraların izleri kalmıştı. Emir Abdullah, bu izleri, üç müthiş gecenin hatırası olarak ömrünün sonuna kadar muhafaza edecekti. Daha doğrusu, buna mecbur ve mahkûmdu.

Vezir Halidin defnedildikten bir gün sonra dipdiri, eski hal ve heybetiyle meydana çıkması halk arasında büyük bir heyecan uyandırmıştı. Bu ölmek, dirilmek hâdisesinin meşhur sihirbaz Ebu Ali Sinanın eseri olduğu anlaşılınca halk arasında heyecan yatışmış; bozulan asayiş ve sükûnet yerine gelmişti. Fakat hemen herkesin merak ettiği bir nokta vardı: Acaba Ebu Ali Sina, vezir Halidin kulağına bir şeyler fısıldaması üzerine, şehri niçin terketmişti? Yoksa Emir Abdullahtan korkmuş muydu?

Ebülharstan kimse bahsetmiyordu. Çünkü onun gelip gittiğine dair malûmatları yoktu. Ebülharsın şehri ziyaret ettiğini Emir Abdullahla vezir Halitten başka kimse bilmiyordu. Onlar da onu hortlak ve çivi şeklinde görmüşlerdi.

Emir Abdullah, kendisinden iyilik gördüğü Halide, Ebu Ali Sinayı şehirden niçin kovdurmuştu?

Bu sualin cevabı gayet basitti: Ebu Ali Sinanın şehirde kalmasını tehlikeli bulmuştu. Emir Abdullaha körkürüne itaat eden halk, o meşhur sihirbazın telkin ve irşadı ile uyanıp hak ve adalet istemeğe kalkışabilirdi. Bu, Emir Abdullahın işine gelmezdi. Çünkü o, memleketi kanunsuz idare ediyordu. Asmak istediğini asmakta, kesmek istediğini kesmekte, bağışlamak istediğini bağışlamakta tamamen hür ve muhtardı.

Buna rağmen, Ebu Ali Sina, şehirden kovulmuş değildi. Çünkü o, bu şehre yıllarca evvel gelmiş ve bir daha uğramamıştı. Ebülhars ise hortlak hâdisesinden günlerce evvel ölmüş, dünyadan el ve eteğini çekmişti. Binaenaleyh, sanıldığı gibi, Emir Abdullahın karşısına korkunç bir hortlak şeklinde çıkan adam Ebülhars olamazdı. Ebu Ali Sina da, Emir Abdullaha ve vezir Halide soğuk ölüm terleri döktüren bu vakalar esnasında Kirman şehrinde Emir Mahmudun sarayında bulunuyordu.

O halde üç gün, üç gece devam eden bu müthiş oyunu kim oynamıştı?

Vezir Halidi tam öldürüleceği sırada hortlağın parmakları arasından kurtarıp şehir dışında bir ağaç dibine götüren ve sonra kendisinin Ebu Ali Sina, hortlağın da kardeşi Ebülhars olduğunu söyliyen derviş kılıklı adam kimdi?

Korkunç hortlağı güzel ve zararsız bir kelebek, kelebeği çivi şekline sokmak hünerini Ebu Ali Sinadan başka hangi üstad gösterebilirdi?

Hemen söylemek lâzımdır ki Emir Abdullahın başına bu işleri açan hünerbaz yine Ebu Ali Sinanın kendisiydi. Vaziyeti, arada birkaç haftalık mesafe olduğu halde, tâ Kirman şehrinden idare ediyordu. Emir Abdullaha sihir kuvvetiyle evvelâ zavallı bir ihtiyar, sonra korkunç bir hortlak, daha sonra kelebek ve çivi şeklinde gösterdiği mahlûk bir sivri sinekten ibaretti. Vezir Halidi ölümden kurtarıp şehir dışına götüren, sonra şehre girip "Ebu Ali Sina" adı altında halka acayip hünerler gösteren derviş kılıklı adam da aleiâde bir köpekti. Yani Ebu Ali Sina, kardeşi Ebülhars yerine bir sivri sineği, kendi yerine de bir köpeği geçirmişti. Sivrisinek Emir Abdullah ile vezir Halide ölüm terleri döktürmüş; köpek ise onları muhakkak bir ölümden kurtarmıştı.

Ebu Ali Sina, Emir Abdullah ile vezir Halide bu korkunç oyunu oynamak lüzumunu neden hissetmişti? Onlardan ne alıp vereceği vardı?

Çünkü Emir Abdullah, hükmü altındaki şehirde bulunan tılsımlı mağarada tam bir sene mahpus kalarak gizli ilimleri tetebbu eden Ebu Ali Sina ile kardeşi Ebülharsı sorguya çekmeğe bile lüzum görmeden "Siz cadısınız", diyerek idama mahkûm ve derhal cellâtlara teslim etmişti. Vezir Halit te, idam hükmünün infazı için elinden geleni geri bırakmamıştı. Bundan dolayıdır ki Ebu Ali Sina, onlara küçük bir âzizlik yapıvermişti. Fakat bu âzizlik bir son değil, bir başlangıçtı. Ebu Ali Sina, ileride o şehre bizzat gelecek, Emir Abdullaha vaktile yaptığı haksızlığın, zulmün cezasını verecekti. (Arkası var)

ŞEHİR HABERLERİ

Ekmek karneleri
Hariçten getirilecek kartların sahiplerine ekmek verilmemesi için tedbir alındı

Dün sabah belediye teftiş heyeti reisi Necati Çillerin başkanlığında toplanan daimî encümen, karne yolsuzluklarını önlemek ve hariçten getirilen karnelerle ekmek verilmemesini temin etmek için yeni kararlar ittihaz etmiştir.

Esasen 15 gün sonra kendiliğinden bertaraf edilecek olan bu hariçten karne ithali keyfiyeti için alınan tedbirler arasında açık renkli karnelerin tebdili de bulunmaktadır.

Dumlupınar
Gemi son sefere hazırlanıyor

Yunanistana yardım ve yiyecek maddeleri götüren Dumlupınar vapuru son seferine hazırlanmaktadır.

Dumlupınar, bu defa üzüm, incir, fındık içi, tuzlu balık, zeytin ve fasulye olmak üzere muhtelif cins yiyecek maddesi götürecektir. Hamulesini alabildiği taktirde vapurun perşembe günü hareketi muhtemeldir.

İlk mektep kadrolarında bu sene değişiklik yapılmıyacak

İlk okulların yeni ders yılına ait kadroları maarif müdürlüğünce hazırlanmaktadır.

Bu yıl hiç bir öğretmen bilâsebep yerinden nakledilmiyecektir. Yalnız muhik sebepler göstererek naklini istiyenler hakkında nakil kararı verilebilecektir.

Diploma ve tasdiknamelere yapıştırılacak pullar

Talebe seyahat vesikalarına, lise ve öğretmen okulları diplomalarına, bu okulların ikinci devre talebelerine verilen tasdiknamelere yapıştırılmakta olan damga pulları arttırılmıştır. Seyahat vesikalarına 30, diplomalara 100 ve tasdiknamelere 50 kuruşluk pul yapıştırılacaktır.

Mensucat fiş tevzii sona erdi

Yerli Mallar müessesesi tarafından halka tevzi edilmekte olan pamuklu mensucata ait kış tevzii dün akşama kadar devam etmiştir.

Şimdiye kadar müracaat etmiyenler nüfus kâğıtlarını ibraz ederek yerli mallar pazarlarından istihkaklarını alabileceklerdir.

Tramvaydan düştü

Fatihte Haydar karakolu civarında 16 numarada oturan Hakkı adında birinin 13 yaşındaki oğlu Vedat dün Çemberlitaşta tramvaya atlarken yere düşmüş, sol bacağından yaralanmıştır. Vedat Cerrahpaşa hastahanesine kaldırılmıştır.

BİR MÜTEŞEBBİS
Filoryada 100 yataklı bir otel yaptırmak üzere belediyeye müracaatta bulundu

Bir müteşebbis, Belediye reisliğine müracaat etmiş ve Floryada 100 yataklı bir otel yaptırmak istediğini bildirmiştir. Bu zat belediyenin vereceği bir arsa üzerinde yaptıracağı oteli 10-15 yıl sonra Belediyeye verecek ve otel üzerinde hiç bir hak iddia etmiyecektir. Ayrıca bildirdiğine göre yapılacak otelin projesi ve inşaat malzemesi de hazır bulunmaktadır. Belediye kendisiyle bir mukavele yapacak olursa hemen faaliyete geçecek ve 944 yılının ilk aylarına yetiştirmek üzere birinci sınıf bir otel vücuda getirecektir.

Belediye bu müracaatı incelemeğe başlamıştır. Yakında bir karar verecektir.

Cürete bakın!
Gece sevdiği kızın yatak odasına kadar girdi, fakat yakalandı

Karagümrükte Odacı sokağında 5 numaralı evde oturan Meliha isminde bir kıza bir müddettenberi göz koyan İbrahim adında bir manav, evvelki gece sabaha karşı nasılsa bir fırsatını bularak kızın evine girmiş ve uyumakta olan Melihayı kaçırmak istemiştir.

Gürültüye uyanan genç kız derhal feryada başlamış, bunun üzerine yandaki odada uyumakta olan ağabeysi kız kardeşinin odasına gelince odada mütecavizle karşılaşmıştır.

Gürültüye gelen polis memurları gözleri kararan zorbayı yakalamışlardır. İbrahim hakkında tahkikata başlanmıştır.

Pencereden düşenler

Dün şehrimizde pencereden düşmek suretile iki kadın yaralanmıştır.

Beyoğlunda Vezirler yokuşunda bir numarada oturan Ahmet kızı Sabahat yıkamış olduğu çamaşırları pencereye asarken muvazenesini kaybederek caddeye düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Büyükadada Çiçekliyalı sokağında 23 numarada oturan Lui Pek kızı Moriça da pencereleri temizlerken aşağı düşmüş, sol kolu kırılmıştır. Her iki yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

SERSERİ KÖPEK VE KEDİLER
Bir hafta içinde 381 kedi, 1446 köpek modern usulile itlâf edildi

Şehirde kuduz vakalarının çoğalması ve son günlerde tehlikeli bir hal alması üzerine, Belediye serseri köpeklerle ve kedilerle yeniden mücadeleye başlamıştır.

Bir hafta içinde 381 kedi ve 1446 köpek medenî şekilde itlâf edilmiştir. Belediye temizlik amelesi köpeklerle mücadeleye devam edecektir.

Cepten para çekerken..

Unkapanında Yavuz Sinan mahallesinde 7 numarada oturan sabıkalılardan Osman, dün Sirkecide tramvayda Yani isminde birinin cebinden para çekerken suç üstünde yakalanmıştır.

Çocuğunuzu hangi Okula vereceksiniz?

Yeni ders senesi yaklaşıyor. Bütün talebe velilerini muhtelif okulların girme şartlarından haberdar etmek üzere her gün bu sütunlarda okuyucularımıza bir okulun kayıt ve kabul şeraitini bildireceğiz. Herhangi bir okulun kayıt ve kabul şartlarını gazetede neşrinden daha evvel öğrenmek istiyenler, bize "Okul Servisi,, namına mektupla müracaat ederler ve 8,5 kuruşluk posta pulu da gönderirlerse cevabını alırlar.

Ankara Devlet Konservatuar ve tiyatro Okulu

Ankara konservatuvarı ve tiyatro okulu, devlet tiyatrosuna ve operasına lüzumlu elemanları aramak ve musiki sanatının her sahası için serbest sanatkâr yetiştirmek maksadile açılmış yüksek bir müessesedir. Konservatuvar, müzik ve tiyatro şubelerini ihtiva eder.

Müzik şubesinin kısımları:

a — Piyano, teori ve kompozisyon, bilûmum orkestra astronomları, orkestra idaresi, idare müziği,

b — Tiyatro şubesinin kısımları: Temsil ve operadır.

Konservatuvarın müzik şubesine en az orta okulu bitirmiş olanlar alınır.

Musiki istidadı olmak, ve açılacak kabul imtihanında muvaffak olmak şarttır.

Temsil kısmına girmek için 20 yaşından yukarı olmamak ve bedenî kabiliyeti olmak ve açılacak seçme imtihanını kazanmak lâzımdır.

Okuyucu Diyor ki:
Parasız fotin ve kumaştan mütekaitler faydalanmıyacak mı?

Bir okuyucumuz yazıyor:

"Memurlara verilecek parasız kumaş ve ayakkabı tevziatının banka ve hükûmetin sermayedar bulunduğu diğer hususî müesseseler müstahdeminine kadar şümullendirilmesi gibi hükûmetimizin çok müşfik bir düşüncesi bulunduğunu muhterem gazetenizin bir nüshasında okudum.

Emekli memurlarımızın bugünkü şerait dairesinde maruz kaldıkları zorlukların mahiyetini evliyayı umurumuzun takdirine terkederek acaba bu tevziattan emekli memurlarımızın da istifade ettirilmesine imkân yok mudur? Diye sormak istiyorum. Keyfiyeti alâkadar yüksek makamlara hatırlatırım,,

Kamyonların iş mükellefiyeti

İstanbul Vilâyetinden tebliğ olunmuştur:

İkinci devre iş mükellefiyeti tatbik edilmek üzere 17/8/942 pazartesi günü davet edilen birinci posta kamyonların sevki, görülen lüzum üzerine muvakkaten tehir edilmiştir. Sevk günü ayrıca gazetelerle ilân edilecektir. Keyfiyeti ilân ederim.

İst. Valisi N.
Ahmet Kınık

Nezaret altına alındı

Çarşı içinde terzibaşı sokağında 32 numarada marangozluk yapan Enver Kaptan zabıtaya müracaatla dükkânından 15 adet ceviz kaplama tahtasının çalındığını bildirerek şüphesinin de çarşı bekçisinden olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine bekçi Derviş nezaret altına alınmıştır.

Zararla biten eğlence

Kadıköy iskele caddesinde garsonluk yapan Tevfik bundan iki gün evvel Sirkecide bir bahçede Hatice isminde bir kadınla tanışmıştır. Mezkûr bahçede kadınla bir hayli içki içen Tevfik, Hatice ile geceyi geçirmek için Beyoğlunda Sultana isminde bir kadının evine gitmiştir.

Sabahleyin yataktan kalkan Tevfik, cüzdanında bulunan (170) lirasının sarhoşluğundan istifade edilerek çalındığını, Sultanadan şüphelendiğini bildirmiş, tahkikata başlanmıştır.

Zavallı çocuk!

Fenerde oturan Süleyman adında birinin 8 yaşındaki oğlu Hasan, dün sabah evlerinin 3 üncü katından caddeyi seyrederken muvazenesini kaybederek aşağı düşmüş ve kaldırıldığı Şişli Etfal hastanesinde az sonra ölmüştür. Kazaya müddeiumumilikçe el konmuştur.

Hırsız kız

Sirkecide Hocapaşa caddesinde oturan Eyüp, dün zabıtaya müracaatla Hikmet adında bir kız tarafından 35 lirasının çalındığını bildirmiştir. Hikmet hakkında tahkikata başlanmıştır.

Halk Dok[toru]
Kum banyos[u] faydaları ço[k]

Halkın dilinde gü... vardır: (Ya ... nında veyahut deniz ... oturmalı!) derler. F... yok. Tecrübeli bir öğ...

Denizin bitmez tük... dası vardır. Deniz ... bulunan sıcacık kum... şifalı tesirleri mevcut...

Kalblerinde, kara ... ğerlerinde, böbrekleri... talıkları bulunmıyan... sertliğine, kırmızı kan... rının genişlemesine u... insanlar kum banyosu... lirler.

Ayaklarında, bac... kollarında, dizlerinde... belinde (romatizma)... (belâlı hastalık!) ın ... sızıların, sancıların çek... lara kum banyosu çok ... rir...

Yazın sıcak günleri... 15) defa kum banyo... romatizmalılar, kışta ... hat ederler. Bütün ... hayvanlara ve hattâ ot... valara, dağlara, taşlar... havat veren güneş ... faydalı ışıklarını ... kumlar da istifade ed... deniz kenarında ve h... larda, dağlarda bulu... larda, (kumsal) yerler... ve yapılır.

Her evin yemyeşil ... getirilen iki araba dol... kumunda da banvo y... Fakat hiç şüphe yok ... güzel havasını teneffü... ve şirin manzarasını ... ede kum banyosu yap... ha faydalıdır.

Kum banyosu iki ... pılır:

1 — Kum üstüne ... Şefkatli refikanızın ... zın avuçlariyle tasdı... larda ağrılı olan ba... örtülmüş olsun.

2 — (2-3) karış d... de bir çukur açınız. B... kadar sebrediniz ki, k... laklığı, rutubeti gitsi... neşin kuvvetli ışığı ve... o çukurun içine kadar... Bundan sonra romatiz... ları veya bacakları bu ... malı ve üstüne kupku... cak kum tanelerini yav... istif etmeğe çalışmalı... Bir çeyrek, nihayet y... durduktan sonra kum... malı.

Günün en sıcak bir ... da (yani saat 11, 12 ... nihayet 4) raddelerin... yapmak muvafıktır. F... (mayo) giymek lâzım...

Güneşin şiddetli s... dan kafayı kurtarmak ... siye tutmalı, veyahu... giymelidir.

Kum banyosundan ... yarım saat sonra deni... da yapılabilir. Fakat ... çıktıktan sonra tekrar ... vosuna girmek çok ... Romatizmayı arttırab...

Denize girmemek ... lattığım gibi her defa ... 20) dakika devam et... günde (4-5) defa kum... yapılabilir. Tok karn... banyosu, deniz banyo... mamak lâzım olduğun... bilirsiniz.

Nermin, yumuşak ... cacık kumlar alınarak ... rı aşağıdan yukarıya, ... be doğru ovmak, (ma... manın da manevî ve ... çok tesirli ve şifalı ... şüphe voktur.

Odalardan dışarı çık... derecede hasta bulun... romatizmalılar, (sıva... güneşte ısınmış kumla... yapılmış kalınca torba... durarak ağrıyan yerle... ne koymak, sızılı bac... rinde gezdirmek de ... fayda verir.

Dr. Hafız ...

Filorya plâjı...

Florya plâjına ye... kabine ilâve edilmiştir...

=HİNT ESRARI=
No. —73—

Mis Birbek içini çekti. Ferhat istifsarkâr onun yüzüne baktı. Fakat bir şey konuşmadılar ve o geceyi de Siva mabedinde geçirdiler. Ertesi sabah Cemşit Brehmenlerden biri vasıtasiyle Guro Purohitaya şu haberi gönderdi:

— Raca Hazretlerinden telgraf aldık; müsaade ederseniz veda edeceğiz ve bugün Haydarabada gideceğiz.

Baş Brehmen biraz sonra kendilerini davet edeceği haberini gönderdi. Ferhatla Mis Birbek Guroya veda ederken ondan Melika hakkında katî bir haber sormak kararını verdiler. Cemşit Haydarabatla Siva Mabedi arasındaki mesafenin yirmi mil kadar olduğunu yâni aşağı yukarı yarım günde varabileceklerini öğrenince bu yolu yalnız başlarına geçmekte tehlike görmeye başladı.

Guro Purohita Ferhat ve arkadaşlarını giyinmiş ve hazırlanmış olarak karşıladı. Ferhadı yerlere kadar eğilerek selâmladı ve:

— Prens Hazretleri; bizim yalnız iki gecelik misafirimiz olduğunuzdan dolayı üzüldüm. Fakat işlerinizi yoluna koyduktan sonra mabedimizi ziyaretten hâli kalmıyacağınıza emin olarak müteselli oluyorum. Racanızın sizi Haydarabadda beklediğini bildirmişsiniz. Size oraya kadar refakat edeceğim. Eğer biz yolda iken mabedimize iyi bir haber gelirse bize yetiştireceklerdir.

Ferhadın gözleri parladı:

— Muhterem ve asil Brehmenim; demek ki iyi bir haber bekliyorsunuz.

İhtiyar Brehmen başını salladı. Gözlerini dışarıya çevirerek:

— Her an, her saat ümit ediyorum. Fakat hâlâ haber alamamış olmamıza eseflenmekteyim. Gönderdiğim adamlardan da bir haber gelmedi,

Ferhat ve Mis Birbek birbirlerine bakıştılar ve bu bahis te burada kapandı. Guro ayağa kalkmıştı. Mabedin kapısında süslü, tenteli arabalar hazırdı.

Bu arabalar, Hint yolcularını Sükûnderbad'dan getirmiş olan arabalardan başka, daha mükellef, daha tantanalı şeylerdi. Pek zarif koşulu, sarıklı ve bıyıklı arabacılar tarafından sürülen arabaların önünde ve arkasında hademeler gidiyor, basamaklarında duran adamlar şehirden geçerken halkı yol açmıya davet etmiye memur bulunuyorlardı.

Bu üç arabadan birincisine Brehmenlerin şefi Ferhatla birlikte binmişti. Guronun sırtında muhteşem bir Hint elbisesi vardı. Diğer arabaya da Ferhadın arkadaşları oturmuşlardı. Arabaların iki yanında hem Guronun hem prenses Melikanın adamları beygirlerle yürüyeceklerdi. Bu üç arabanın önünde bir de yayan yürüyen birisi vardı ki elindeki altın topuzlu uzun baston kafilenin yüksek sınıfa mensup olduğuna işaretti.

Ferhad ve arkadaşları Haydarabadın geniş bir vadi sonunda bembeyaz teressüm ettiğini gördüler. Nizamlığın merkezi olan bu şehirde dört yüz bine yakın nüfus vardır ve şehir otuz kilometre murabbaı bir sahaya sahiptir.

Muti üzerine inşa edilen Haydarabad bir tarafında belde, diğer tarafında fabrikaları ihtiva eder. İkametgâhları fabrikalar beş kapılı bir sed ile birbirinden ayrılmaktadır.

Şehrin etrafında gayet büyük granit kayaları vardır. Sanki buralardan bir dev geçmiş, bir takım dağları, muhteşem binaları çiğnemiş ve bu granit kayalar onların bir harabesidir. Fakat Haydarabad işte bu tabiî istihkâmlar sayesinde bir çok defalar düşman hücumlarına karşı kendini müdafaa edebilmiş ve bu kayalar her türlü hücumlara karşı Haydarabadın sonsuz servetlerini muhafaza etmiştir.

Bu geniş vadinin ortasında Nizam, dört bin hektar büyüklüğünde bir su hazinesi vücuda getirmiş ve bu suretle paytaht her zaman en zarurî ihtiyacını temin etmiştir.

(Arkası var)

TAKVİ[M]

Hızır 103 GÜN 228

1361 Şaban 3 — 16 Ağustos 1942

PAZA[R]

Güneş	Öğle	İkin[di]
10.03	5.10	9.00
6.10	13.18	17.07
Akşam	Yatsı	İmsa[k]
12.00	1.42	8.0
20.07	21.50	4.14

ANKARA HABERLERİ

Keten ve kendir mensucat

Bunların da iptidaî maddeler tenzilât cetveline ithal olunması tekarrür etti

Hastane ücretleri haber verilmeden attırılmıyacak

Hususi muhabirimiz telefonla bildiriyor:

★ Vekiller Heyeti kararıyle muamele vergisi kanununun 21 inci maddesi hükmüne tevfikan iptidaî maddeler tenzilât cetveline, keten ve kendirden dokunmuş mensucatın ilâvesi kararlaştırılmıştır.

HASTANE ÜCRETLERİ

★ Vekiller Heyeti, hususî hastanelerde yatan hastaların sınıflara göre alınacak ücretin Sıhhat Vekâletinin tesbit ettiği miktarı geçemiyeceği gibi, müesseselerin bu arttırmanın vaktiyle yapılacak esbabı mucibeli rapor ile olabileceği Vekâlet ve tasvip edilen gündelik ücret miktarının bir sene tatbik edilmeden tekrar arttırılamıyacağı kabul edilmiştir.

MAHRUKAT OFİSİ MÜDÜRÜ

★ İstanbul Mahrukat Ofisi Umum Müdürlüğüne Mersin Toros orman işletme müdürü Zeki Kogil tayin edilmiştir.

KAYMAKAMLAR KURSU AÇILDI

☆ Maarif Vekili Hasan Âli Yücel bugün, Siyasal Bilgiler Okulunda ikinci kaymakamlar kursunun başlaması münasebetiyle kaymakam namzetleriyle bir konuşma yaptı. Ve birinci kurs neticelerini izah etti.

MALİYE VEKÂLETİNDE TAYİNLER

★ Maliye fahri müfettişi Tevfik Karali'nin tahsilât umum müdürlüğüne Cemal Eyüpoğlunun millî emlâk umum müdürlüğüne tayinleri yüksek tasdike iktiran etti.

BELEDİYELER BANKASI NİZAMNAMESİNE EKLENEN MADDE

★ Belediyeler bankası esasnizamnamesine ilâve edilen bir fıkra ile Ankara belediyelerce gösterilen karşılıkla taksitin kısmen veya tamamen ödenmesi hükümetçe kabul ve ilân edilmiş olan fevkalâde hallerden ileri geldiği ve borçlu belediyenin malî durumu, vadesi gelen taksiti derhal ödemiye müsait bulunmadığı Dahiliye Vekâletince tasdik olunduğu taktirde tahakkuk edecek faizi ödemek şartiyle bu taksit bankaca tecil edilebilecektir.

Taymis'in takdirkâr bir yazısı

— Baş tarafı 1 incide —

zamanında üç buçuk senedir büyük bir isabet ve maharetle Türkiyenin dış siyasetini idare eden Şükrü Saracoğlu ve nihayet Türkiyenin yeni Hariciye Vekili Menemencioğlu...

Bu suretle Türkiyenin, bu güç anlarda geniş tecrübesi, bilgisi ve mahareti bulunan bir siyaset ekibine malik olmak gibi talihi vardır. Bu talih diğer bütün memleketlerin gıpta edeceği bir şeydir."

Figaro'nun Mütaleası

Vichy, 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Figaro gazetesi "Türkiye ve harp" başlığı altında neşrettiği bir makalede Başvekil Şükrü Saraçoğlu'nun Türkiyenin durumunu Büyük Millet Meclisi huzurunda bir kere daha tasrih etmiş olduğunu kaydetmektedir. Doktor Refik Saydam'ın ömrünü kabinede değişiklik yapılmasını zaruri kılmış, bu da yeni hükûmet reisine Türkiyenin siyasetini bir kere daha izah etmek fırsatını vermiştir.

Figaro bu başlangıçtan sonra yazısına şöyle devam ediyor:

Saraçoğlu kurduğu kabinede hariciye vekilliğini muvakkaten muhafaza etmektedir. Bu vekâlet, büyük efçi sıfatiyle hariciye umumi kâtipliğini senelerdenberi ifa etmekte olan Numan Menemencioğlu'na verilecektir. Menemencioğlu Fransa için bir yabancı değildir. 939 da mühim bir ticari anlaşma yapmak maksadiyle Parise gelen Türk heyetinin reisi Numan Menemencioğlu idi. Fransız mahfilleri o zaman bu büyük diplomatın müstesna maharetini ve yüksek iktidarını yakından takdir etmek fırsatını bulmuşlardı. Menemencioğlu müzakerelerde büyük bir nezaketle ve tam zamanında müdahale etmesini çok iyi bilen değerli bir diplomattır. Türkiyenin dış siyasetini böyle bir adama tevdi etmek bu siyaseti kiyasetle azimli ve aynı zamanda bir devlet adamına teslim etmek demektir. Esasen hâdiseler de bunu gerektirmektedir."

Hellas Gazetesine Göre

Londra, 15 (A.A.) — Londrada intişar eden "Hellas" adındaki haftalık Yunan gazetesi son nüshasında "Ankaranın Sesi" başlığı altında neşrettiği bir başmakalede Türkiye Başvekili Saracoğlu'nun Büyük Millet Meclisinde 5 Ağustosta söylediği nutku tahlil etmekte ve şöyle demektedir:

"Türk şeref ve gururundan esasen başka bir şey beklenemezdi. Yeni Türk hükûmeti, selefi gibi tam ve dürüst bir bitaraflık siyaseti takip edeceğini açıkça bildirmiştir. Bununla beraber Saraçoğlu, bütün ihtimam ve gayrete rağmen Türk istiklâli veya Türk toprakları tecavüze uğrayacak olursa, son ferde kadar mücadele uğrunda bütün millî varlığının seferber edileceğini kat'i bir ifade ile beyan etmek lüzumunu hissetmiştir.

Bu yüksek sözler büyük ve kahraman bir milletin duygularına tercüman olmaktadır. Bütün meclisin hararetli alkışları da bunu teyit etmektedir."

Yeni Edirne valisi

Edirne, (Hususî) — Edirne valiliğine tayin edilen Dâniş Yurdakul şehrimize gelmiş ve Karaağaç garında merasimle karşılaşmıştır. Yeni vali, vazifesine başlamıştır.

Mekteplerin kömür ihtiyacı

Maarif Vekâleti lise ve öğretmen okullarının kömür tahsisatını göndermiştir. Fakat henüz okulların kömür ihtiyaçları temin olunamamıştır. Bunun sebebi, nakliyat güçlüğüdür. Bunun telâfisine çalışılmaktadır.

Ramizde

Bir yaralanma vakası

Ramizde bekçi Halil ile Boşnak Hüseyin uzun zamandanberi birbirleriyle geçinemiyorlar, her gün karakola müracaatla birbirlerini şikâyet ediyorlar.

Dün gece Hüseyin, ailesi ile birlikte Karie camiinden namaz dönüşünde, Topçular caddesinden geçerlerken Halil önlerini kesmiş ve Hüseyini yaralamıştır.

Carih yakalanmış, yarası ağır olan Hüseyin hastaneye kaldırılmıştır.

Bir ev çöktü

Cibalide Küçük Mustafapaşa hamamı karşısında Nimetin 15 numaralı evinin bir kısmı çökmüş ve evde bulunanlardan 65 yaşında Şükriye, Rebia, Erol ve Süheylâ ile torunu Feriha enkaz altında kalmışlardır. Yalnız Feriha ayaklarından yaralanmış, diğerlerine bir şey olmamıştır.

Sirkecide otlar tutuştu

Sirkeci istasyonu rampasında bulunan vagonlardan birinde zannedilen otlarının ateş almasiyle bir yangın çıkmış ve derhal söndürülmüştür.

Yangının dikkatsizlikle atılan sigaradan ileri geldiği anlaşılmıştır.

En Son Ajans Haberleri

Garpte vaziyet

İngilterenin şark sahillerinde bazı yerler bombardıman edildi

Londra, 15 (A.A.) — Dün gece İngilterenin şark havalisinde bazı noktalara yangın bombaları atılmış, bazı küçük evler ziyana uğramıştır. İnsanca ölü ve yaralı yoktur. Bu noktada ekin tarlalarına düşen yangın bombalarının çıkardığı yangınlar nöbetçiler tarafından süratle söndürülmüştür.

Londra, 15 (A.A.) — Birkaç düşman tayyaresi İngilterenin cenup sahili üzerinde uçmuş ve bunlardan biri içerilere doğru ilerlemiştir.

İspanya hududunda

Faaliyette bulunan komünistler tevkif edilmeğe başladı

Londra, 15 (A.A.) — Vichy haberler ajansı, İspanyol hududuna yakın Fransız hududunda büyük mikyasta tevkifler yapıldığını bildirmiştir. Ajans, bu tevkifatın burada faaliyette bulunan komünistlerin yakalanması için yapıldığını ilâve etmiştir.

Akdeniz muharebesi

— Baş tarafı 1 incide —

yare gemisi, 9.300 tonilâtoluk Manchester ağır kruvazörü ile diğer bir kruvazör, üç torpito muhribi ayrıca batırılmıştır.

İllustrious tipinde 23 bin tonilâtoluk bir tayyare gemisi ile 22,450 tonilâtoluk Furious tayyare gemileri ağır hasara uğramış oldukları halde Cebelüttarık'a varmıştır.

Bunlardan başka diğer üç kruvazörle torpito muhribi cidî hasar görmüştür. Alman ve İtalyan kayıpları hafiftir.

Pasifikte durum

Müttefikler lehine cereyan eden hareket hâlâ 7 Japon tayyaresi tahrip edildi

Ankara, 15 (Radyo gazetesi) — Salomon takım adalarında da cereyan eden muharebeler hakkında Amerikan bahriye nezareti tarafından bugün neşredilen tebliğde, deniz kuvvetlerinin işgal ettikleri mevkileri takviye ile meşgul oldukları bildirilmektedir.

Deniz birlikleri, muvasala hatlarını korumakta ve işgal kuvvetlerinin işaesini temin eden gemilere refakat etmektedir.

Buraya çıkarılan Amerikan ve Avustralya ordu tayyareleri, Japon hava üslerine, düşman elinde bulunan limanlardaki gemi topluluklarına taarruzda devam etmektedirler.

Bugünkü harekâtta Japonların karşılaştıkları güçlük, müttefiklerin 8 ay evvel karşılaştıkları güçlüğün aynıdır.

Salomon adaları, 600 millik bir deniz sahası üzerine serpilmiş bir çok adalardan mürekkeptir. Portekizden Malayka 220 kilometre uzunluğundadır. Japonlar tarafından iki hafta evvel işgal edildiğinden tahkim edilmiş olması, ihtimali yoktur. Şimdilik durum müttefikler lehinedir. İlerisi için bir şey denilemez. Bu, her iki tarafın alacağı takviye kuvvetlerine ve hava üstünlüğüne bağlıdır.,,

7 Japon tayyaresi tahrip edildi

Santiego, 15 (A.A.) — Amerika havacılık dairesi reisi amiral Tovers, çok fena hava şartları içinde büyük Amerikan deniz tayyarelerinin Aleut adalarına yaptıkları akında denizde bulunan büyük 7 Japon deniz tayyaresinin tahrip edilmiş olduğunu bildirmiştir.

Düşman kafilelerine taarruz

Melbourne, 15 (A.A.) — Avustralyadaki müttefikler karargâhının tebliği:

Yeni Britanyada: Müttefik ağır bomba tayyareleri himaye altında giden küçük bir düşman kafilesine taarruz etmişlerdir. Fena hava şartları elde edilen neticelerin tesbit edilmesine mani olmuştur.

Altı Japon avcısı teşkilimizi önlemiye çalışmış ise de bunlardan ikisi düşürülmüştür.

Yeni şeker fiyatları

— Baş tarafı 1 incide —

kullanan bilûmum hakikî ve hükmî şahıslar, 15.8.1942 cumartesi günü akşamı ticarethane, mağaza, dükkân, depo, anbar, fabrika ve imalâthanelerinde şube, komisyoncu ve acenteleri nezdinde ve sair yerlerde mevcut sekerlerinin cinslerini ve miktarını ve bulundukları yerleri gösteren beyan nameleri 17.8.1942 pazartesi akşamına kadar bulundukları yerin en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde verecekleridir.

5 — 15.8.1942 cumartesi akşamından evvel satılmış olup da henüz müşterilere teslim veya gösterdikleri yerlere sevkedilemiyerek satıcı elinde kalmış olan şekerler satıcı tarafından verilecek beyannameye dercolunacaktır.

6 — 15.8.1942 cumartesi akşamından evvel satılmış ve müşterilerine teslim edilmek üzere yola çıkarılmış yani bayiin elinden çıkmış ve fakat müşteri eline varmamış olan şekerler müşteriye vardığı günü takip eden günün akşamına kadar ikinci maddede yazıldığı şekilde ayrı bir beyanname ile bildirilecektir.

7 — Şeker satışı ile iştigal edenlerden 15.8.1942 cumartesi akşamı ellerinde safi 100 kilodan az şeker bulunan perakendecilerle Türkiye şeker fabrikaları anonim sirketi beyannameye tâbi değildir.

8 — Akide, lokum, çikolata, leblebi şekeri vesaire gibi şekerden yapılmış maddelerin alım ve satımı serbest olduğu gibi bunlar beyannameye tâbi değildir.

9 — Beyannameler müracaat alâkalı memurlar tarafından yerlerinde kontrol edilecektir.

10 — 18.8.1942 salı sabahından itibaren şekerin yine birer kilo satışı serbesttir.

Behcet Uzun tetkikleri

— Baş tarafı 1 incide —

tetkiklerine devam edecek, öğleden sonra ithalâtçı ve ihracatçı birliklerinde meşgul olacaktır.

Bu arada birlikler idare heyetleri ile görüşecek, birliklerin gördükleri işleri esaslı bir şekilde inceliyecektir.

Gıda maddelerinin fiyatları

Fiyatların serbest bırakılmasından sonra belli başlı gıda maddeleri bir aralık düşmeğe başlamış ise de bir kaç gün sonra bazı gıda maddeleri tekrar yükselmiye başlamıştır. Bu arada zeytin yağı en başta gelmektedir.

Zeytin yağı piyasasını ellerinde tutan firmaların mümessilleri daha evvel Ankarada zeytin yağı fiyatlarının hiç bir surette yükselmiyeceği hakkında hükûmete teminat vermişlerdi. Halbuki satışların serbest bırakılmasından sonra fiyatlar birdenbire yükselerek 130 - 140 kuruşa çıkmıştır.

Dün Ticaret Odasında umumî bir toplantı yapan zeytin yağı tacirleri fiyatların yükselmesindeki sebepleri incelemişlerdir.

Bu arada bir zeytin yağı taciri 123 kuruş üzerinden satış yapabileceğini söylemiş ve bugünkü fiyat yükselişine hiç bir sebep olmadığını, yalnız bazı tüccarların ellerinde bulunan malları saklıyarak fiyatları yükseltmekte olduğunu bildirmiştir.

Bunun üzerine Ticaret Odası zeytin yağına 123 kuruş fiyat vermiştir.

Türk gazetecileri

— Baş tarafı 1 incide —

Misafirlere Svilingrada kadar hariciye nazırlığı tarafından tayin edilen mihmandarlar refakat etmişlerdir.

Sofya, 15 (A.A.) — Başvekil ve hariciye nazırı M. Filov dün Türk gazetecilerini kabul etmiştir. Bu kabulde Bulgar matbuat müdürü M. Nikolayef hazır bulunmuştur.

Bulgar matbuat müdürü dün "Union Club,, te Türk gazetecileri şerefine bir öğle yemeği vermiştir.

Bu ziyafete Türkiye elçisi M. Berker, Bulgar ve ecnebi gazeteciler birlikleri reisleri, Bulgar gazetecileri başmuharrirleri ve diğer şahsiyetler iştirak etmiştir.

Ziyafette, matbuat müdürü M. Nikolayef ve Türk gazetecileri heyeti reisi Necmettin Sadak, iki memleket arasındaki dostluk münasebetlerini belirten nutuklar söylemişlerdir.

Gazeteler, Türk heyetinin Sofyadaki ikameti etrafında geniş haberler vermekte ve yazdıkları başmakalelerde Türk misafirleri samimiyetle selâmlıyarak bu gibi ziyaretlerin iki devlet arasındaki dostluk münasebetlerini daima daha ziyade sıkılaştıracağını belirtmektedir.

★

Budapeşte, 15 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Türkiyeye dönmekte olan Türk gazetecileri Sofya istasyonunda kendilerini karşılıyan lar arasında bulunan Macar ajansı muhabirine Macaristanda geçirdikleri güzel günlerden ve Macar hükûmetile Budapeşte mahfillerinde gördükleri kabulden çok memnun olduklarını söylemişlerdir.

Türk gazetecileri, Macar ricaliyle yaptıkları konuşmaların Macar hükûmeti tarafından şereflerine tertip olunan toplantıların silinmez bir hatırasını saklıyacaklarını ilâve etmişlerdir.

Türk gazetecileri Macar propaganda nazırı M. Antal ve Macar hariciye nazır muavini tarafından verilen ziyafetleri Türk - Macar dostluğunun bir tezahürü telâkki ediyorlar.

Çin - Japon harbi

Cephelerde tali derecede hareketler oldu

Çunking, 15 (A.A.) — Çin tebliği:

Çekiang ve Kiangsi cephelerinde ikinci derecede hareketler olmuştur.

Japon kuvvetleri Çekiang vilâyetinde Çingtiene 7 ağustosta girmişler ve Vu ırmağını geçmiye çalışmışlarsa da Çin kıtaları tarafından önlenmişlerdir.

İki ağustosta Çekiangda Lungyu yakınlarında ikinci derecede çarpışmalar olmuştur. 300 Japon askeri ölmüş veya yaralanmıştır.

Çin kuvvetleri doğu Kiangsi de 6 ağustosta Kuveykinin şimalinde ufak bir ilerleme kaydetmişlerdir. Ertesi günü Japonlar karşı taarruzda bulunmuşlarsa da püskürtülmüşlerdir.

AFRİKADA

— Baş tarafı 1 incide —

bomba tayyarelerinden mürekkep kuvvetli bir müttefik teşkili dün sabah muhtelif hedeflere taarruz etmiştir.

Eldabadaki mihver iniş meydanı cenup Afrika bomba tayyarelerinin taarruzuna uğramıştır.

İtalyan tebliği

Roma, 15 (A.A.) — İtalyan orduları başkumandanlığının tebliği:

Mısır cephesinde, düşman devriyeleri tarafından yapılan fakat kolayca püskürtülen bir hücum esnasında bir kaç esir alınmıştır.

Ariete tümeninin uçaksavar bataryaları bir İngiliz uçağı düşürmüşlerdir. Almanlar uçakları tarafından hava muharebelerinde 4 Curtiss uçağı düşürülmüştür.

Mihver uçakları La Valette limanına her çaptan bombalar atmıştır. Bir düşman uçağı tahrip edilmiştir. Dün yapılan harekâta iştirak eden uçaklarımızdan 6 tanesi üslerine dönmemiştir. Doğu akdenizde ticaret gemilerimize hücuma teşebbüs eden 4 torpil uçağı avcılarımız tarafından karşılanmış ve bunlardan ikisi denize düşürülmüştür. Ötekiler kaçmak zorunda kalmışlardır.

G. Saimof davası

Müddeiumumî, 13 suçlu hakkında idam cezası istedi

Sofya, 15 (A.A.) — Ölüme mahkûm edilen General Saimofun ve arkadaşlarının davasına 17 ağustosta Varna harp divanında yeniden bakılacaktır. 30 kişi Sovyetler Birliği lehine casusluktan suçludur. Müddeiumumî 13 suçlu hakkında ölüm cezası istemiştir.

General Sikorski bir nutuk söyledi

Londra, 15 (A.A.) — Polonya Başvekili ve Başkumandanı General Sikorski, millî Polonya meclisinde Polonyanın harp gayretlerine dair bir nutuk söylemiştir:

General, bu nutkunda İngiltere, Ortaşarkta, Birleşik Amerika ve Kanadadaki Polonya kuvvetlerinin artmakta olduğundan bahsetmiştir.

Hindistanda normal hayat!

— Baş tarafı 1 incide —

lara meydan vermedi. Bütün Hint liderlerini tevkif etti.

Şimdi böyle bir hareketin ne netice vereceği merakla soruluyor:

1 — Evvelâ Hindistanın mukadderatı bakımından,

2 — Hindistandaki vaziyetin dünya vaziyeti üzerinde hasıl edeceği tesir bakımından...

İngilterenin vaziyeti ilk günlerde cidden nazikti. Fakat bu, İngiltereyi sarsmadı.

Gerçi vaziyet el'an normal olmaktan uzaktır. Bununla beraber, geniş ölçüde ayaklanma meselesinin ortadan kalktığı söylenebilir.

İngiltere, Hindistanda sükûneti iadeye çalışırken Mihver radyoları da Hintlileri kışkırtmıya çalışıyor.

Mihver devletlerine sığınan Hintlilerden istifade etmek istiyor.

Hindistan radyosu, Hindistandan kaçan Burde'nin bir hitabesini neşrediyor. Burde diyor ki:

"Başladığınız inkılâba devam ediniz. Anglo - Saksonlardan korkmayınız. Büyük Britanya imparatorluğu yakında yıkılacaktır. Mihver devletleri, sizin tarafınızdan istenilecek her yardımı yapmıya hazırdır...

Bütün bu propagandalara rağmen Hindistanda normal hayat başlamıştır, denilebilir.

Hint şefleri vaziyeti tetkik ediyorlar

Bombay, 15 (A.A.) — Aralarında eski Bombay meclisi âzasından Munşi, merkez kongre partisinin merkez meclisi âzasından Desai gibi bir çok tanınmış Hint liderlerinin de bulunduğu Hint şeflerinin bir toplantı yaparak vaziyeti tetkik edecekleri haber alınmıştır.

Bu hususta eski Madras başvekili Raja Kopalsari ile istişare edilmektedir. Eğer bu liderler arasındaki istişareler memnuniyet verici bir safhaya girerse gayri resmî bir mahiyette bir konferans yapılması imkânı hasıl olacaktır.

Bu konferansa partisizler de iştirak edebileceklerdir. Bunların arasında liberaller lideri Sapru ile tarafsızlar grupu reisi Jayakar da vardır.

Londra, 15 (A.A.) — Hindistanda dün küçük mikyasta isyan hareketleri olmuştur.

Kalkütada bazı karışıklıklar olmuş, bir tramvay arabası ateşe verilmiş ve bir polis memura taşa tutulmuştur.

Bombay, Yeni Delhi ve diğer şehirlerdeki sâlâh devam etmektedir.

Cinne verdiği bir nutukta yeniden Müslüman partisinin vaziyetini bildirmiş ve bu buhranlı devrede Britanyayı müşkül mevkide bırakmamağa karar verdiklerini tebarüz ettirmiştir.

Gandi'nin Kâtibi Hapishanede Öldü

Bombay, 15 (A.A.) — Gandinin kâtibi Mahdev Desai'nin hapishanede ölmüş olduğu haber verilmektedir. Kendisi hapishanenin müdürü Albay Şanderi ve diğer iki mevkuf ile konuşmakta iken ölüm hâdisesi vukua gelmiştir. Aynı bina dahilinde mahpus bulunan Gandinin doktoru Sushila derhal çağrılmış ise de Mahdev Desai 20 dakika içinde ölmüştür.

RUSYA'DA

— Baş tarafı 1 incide —

vamı etmiş ve bu hücumlar kuvvetli hava teşkillerinin yardımı ile püskürtülmüştür. Düşman yeniden 93 tank kaybetmiştir.

Zaptedilen Şehir

Berlin, 15 (A.A.) — Kafkasyanın şimalinde Rostof - Bakû demiryolu üzerinde bulunan Georgiyevsk şehri 14 ağustosta Alman kıtaları tarafından zaptedilmiştir.

Londraya Göre

Londra, 15 (A.A.) — Rusyada en şiddetli muharebeler Stalingrad garbinde ve Don dirseğinde devam etmektedir.

Krasnodar Çevresinde

Moskova, 15 (A.A.) — Krasnodar çevresinde Sovyet hava ve tank kuvvetleri, Kuban nehrini geçmeğe tegebbüs eden Alman kıtalarına ağır kayıplar verdirmiştir. Buna rağmen Almanlar bir kesimde nehrin cenup sahilinden geçmeğe muvaffak olmuştur.

Moskova, 15 (A.A.) — Reuter ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Krasnodar Çerkes ve Mineralnie Vodi dolaylarındaki kaplıca bölgelerinden alınan haberler pek kıttır. Krasnodar çevresinde Almanlar bir Rus mevziine iki âni akın yapmışlardır. Bir müddet, yandan yapılan Rus taarruzu ile durdurulmağa muvaffak olan bu kuvvetler sonradan Rus müdafaa hatlarına nüfuz etmişlerdir.

Üç gündenberi Kuban nehrini geçmiye çalışan makineli tüfeklerle mücehhez bir küçük Alman kuvveti cenup kıyıya ayak basmağa muvaffak olmuştur. Şimdi bu kuvvetler burada Rus kuvvetleri tarafından hırpalanmaktadır.

Çerkeste ve kaplıcalar bölgesinde Alman ilerleyişinin yavaşladığı sanılmaktadır.

51 Alman tayyaresi düşürüldü

Moskova, 15 (A.A.) — Gece yarısı neşredilen Sovyet eh tebliğinde deniliyor ki:

Sovyet hava kuvvetleri Kletskayanın cenubunda iki Alman tayyare meydanına taarruz etmişlerdir. Yerde bulunan 40 Alman tayyaresi tahrip edilmiş ve 11 tayyare de hava muharebelerinde düşürülmüştür.

HER SABAH

Memurlarla birlikte emekliler de sevindirilmeli

Yazan: A. C. Saraçoğlu

Sayın Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu, Büyük Millet Meclisinde kabinesinin faaliyet programını izah ederken fiyat artışlarında en çok sıkıntı çeken memur sınıfı hakkında demişti ki:

"— Görülüyor ki bu hayat pahalılığı bütün ağırlığını bilhassa muayyen miktardan az maaş veya ücret alan memurlara çektirmektedir. Bu sınıfa yapılacak maaş zamları bizi fâsit bir daireye düşüreceğinden yüklerini hafifletmek için başka istikametlerde çareler aradık ve her gün biraz daha arıyacağız."

★

Başvekilimiz sözünü vakit geçirmeden yerine getirdi: Yetmiş liraya kadar maaş alan memurlarla ailelerine birer elbiselik kumaş ve aile reislerine birer çift kunduranın parasız olarak verilmesi kararlaştı.

Ancak bu kararın emeklilere ve yetimlere de teşmili mürüvvet ve insafa muvafık düşer. Zira emeklilerle yetimler de, tıpkı memurlar gibi, muayyen miktardan az maaş almakta ve binaenaleyh hayat pahalılığı yükünün bütün ağırlığını omuzlarında taşımaktadırlar ve hükûmetin memurlara uzanan şefkat ve yardım eli bunlara da uzanmalıdır.

Hükûmet şefkatli bir baba sıfatile bir evlâdı memuru sevindirirken diğer evlâdı emekliyi sevindirmemezlik edemez ve memurun sırtını sıvazlarken mütekaidi de okşamak onun babalık şanına layık bir hareket olur.

İzmirin içme suyu

İzmir, 15 (A.A.) — İzmirin içme suyu ihtiyacını temin için yapılan tetkikler neticesinde vilâyet, Bucanın tahtalıköyü civarındaki suyun ve kabil olursa Şasal suyunun borularla şehire getirilmesi yolunda çalışmalara başlamıştır.

YAZAN: M.S. Karagel — TEFRİKA No 168

YÖRÜK ALİ

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

— Çok doğru düşünüyorsun usta!.. Hacı, usta bir pehlivandır. Öyle kolay kolay aldanır takımından değildir. Biraz nefeslenme ona yaradı. Yay gibi açıldı. Hücuma geçip kendini yormakta mâna yok. İyisi mi güreşi yormadan yapmak gerektir. Bir fırsat bulursa ne âlâ, bulamazsa berabere giderler. Hiç olmazsa yenilmekten daha iyi ya!..

— Aferin Hacıya... Bak fırsat vermiyor çobana!.. Hem de diri tutuyor...

Demeğe kalmadı. Birdenbire Hacının çapraza girerek olduğu yerde, sürmeden budayıp hasmını altına aldığı görüldü. Bu, bir fırsattı. Kaçırılamazdı. Sonra Hacı, altta bulunan hasmından hiç de korkmazdı. Çünkü, acemi bir pehlivan altçılığı ne olabilirdi. Usta bir pehlivan üstten bozamazdı. Yapsa yapsa zorla ve kuvvetle oyununu söküp ayağa kalkabilirdi.

Hacı, hasmını iyice sarmaladı. Ve, kol kaparak basmağa koyulduğu sırada çoban kıyafetli adam, sarmadan sarmaya döneyim dedi. Ve, dönerek sarmadan sarmaya geçmeğe tevessül etti. Hacı, fırsatı kaçırmadı. Yarma hasmının dolu dizgin, kuvvet zoruyla dönüşüne derhal ustalıkla mukabele etti. Dönerken birdenbire bir köpek kuyruğu attı. Çoban kıyafetli adam açık düşer gibi oldu. Bunu gören Hacı, derhal güreşi bıraktı, ayağa kalkıp galibiyet temennasını bastı. Çoban kıyafetli adam, hasmının üzerine yürüdü, onu tutmağa çalışıyordu. Hacı; hasımını itiyordu. Mehmet, dinlemiyor, üstüne gidiyordu. Hacı bağırıyordu:

— Oldu be!.. Yenildin!..

Hacının arkadaşları ve taraftarları da bağırıyorlardı:

— Oldu! Açık düştü.

Bir kısım seyirciler de:

— Olmadı!.. Elleri yere gelmedi. Günahtır! Ayıptır! Olmadı! Tut Mehmet!..

Oldu, diyenler daha çoktu. Bunların bağırtısı ortalığı dolduruyordu. Olmadı diyenlerin sesi azdı. Arnavutoğlu, gülüyordu. Pomak Deli Murat ta kahkahayı basmıştı. Hattâ:

— Usta!.. Herifi zorla yenecekler be!.. Günahtır herife!.. Köpek kuyruğu tam yerini bulmadı be!.. Fakat, Hacı, tam yerinde yetişti usta!.. Lâkin herif çok kavi..

— Doğru görmüşsün!.. Herif ellemedi ki, yenik olsun... Açılır gibi oldu amma.. elleri peşkabzada idi...

Hakem heyetinde bulunanlar ve bilhassa Soytarık da, Arnavutoğlu, ve, Pomak Deli Murat gibi görmemişti. Yalnız, Cazgıra karşı ters olan ve, ellerini görmediğinden dolayı Mehmedin yenilip yenilmediğini göz leriyle görmiyen Cazgır, vaziyet üzerinde söz söylemeğe salâhiyetli değildi. Bir kere hakem heyetine soracakı. Cazgır, Yörük Aliye sordu:

— Yörük, sen gördün mü?..

— Görmedim usta!.. Bana da ters geldi. Göremedim.. Hacının sırtı bana dönük...

— Öyle ise hakem heyetine sormalı...

Dedi ve yerinden sıçradı. İki pehlivan oldu, olmadı diye meydanda çene kavgası yapıyorlardı. Fakat davulcu çingeneler kuvvetle tokmak vuruyorlar, zurnacı çingeneler de durmadan çalıyorlardı. Havalarını kesmemişlerdi. Yağlı güüreşte bu, çok mühim bir harekettir. Şurasını okuyucularıma yazayım: Şimdiye kadar yazmağa unuttum. Birçok şeyleri belki mükerreren yazdığım halde her nasılsa burasını unutmuş bulunuyorum. Zurnacı ve davulcu çingeneler güreş üzerinde hâkimdirler... Hakem heyeti galip ve mağlûbu haber vermeden derhal onlar verirler.. Bakınız bu, çingeneler nasıl kararını verirler? Yalnız şurasını iyi bilmelidir ki, pahlivanlıkta usta olan çingeneler tamamiyle güreşi takip ederek çalarlar. Ve, güreşi iyi bildikleri için bazan zurna ve, davullariyle pehlivana, konuşur gibi bazı haberler verirler... Ve bir pehlivan hasmını bir oyuna girdiği zaman ona eksik yaptığı oyunu tamamlaması için davul ve ,zurna ile kulağına söyler gibi seda vererek ona oyunu hatırlatırlar... Ve, bu, böyledir. Saçma yazmıyorum. Bütün eski pehlivanlara sorunuz.. Böyledir bu... Pehlivan şaşkınlığa gelir, yapacağı oyun önünde ve, elinde olduğu halde hatırlıyamaz bir anda... Fakat çingeneler derhal havayı değiştirirler. Adeta oyunu hatırlatır gibi çalmağa ve, vurmağa başlarlar... Zeki ve akıllı pehlivan, zaten davul ve zurnanın sevk ve neşesiyle çarpıştığı için derhal çingenelerin havayi değiştirmesinden bir şey ler anlarlar ve, yapacağı oyunu hatırlarlar.

Sonra, çingenelerin bir âdeti daha vardır. Eğer bir pehlivan, diğer bir pehlivanı karmakarışık bir güreşte kimsenin göremiyeceği bir tarzda açık düşürürse derhal, zurnacı ile davulcu havalarında şöyle bir ahenk yapıp geçiverirler:

— Tii!.. Güm!

Çingeneler, çalıp dururken:

— Tii!.. Güm!

Diye zurnaya ve davula bir anda kısaca durma havası verdiler mi bilinir ki, hasmın açık düştüğünü hem kendi hasmı, hem hakem heyeti, hem de kimsecikler farketmemiştir. Bu Tii... Ve güm!.. nağmesi açık düştüğüne delildir. Fakat çingeneler böyle yapmakla kalırlar... Katiyen güreşe müdahale etmezler. Anlıyanlar, çingenelerin bu, havasından anlarlar ki, pehlivan açılmıştır. Fakat hasmı görmemiş, anlamamış, güreşe devam etmiştir. Hakem heyeti ve Cazgır da bir şey dememiştir. Sonra çingenelerin bir âdeti daha vardır: Bu da şudur ki, pehlivan açılmamış ise ne tii!... Güm! çeker ve ne de bir şey olduğu gibi havasına devam eder.. İşte Hacının güreşinde ve, köpek kuyruğu oyununda çoban kıyafetli herif açık düşmediği için çingeneler hiç ahengi bozmadan çalıyorlardı. Eğer düpedüz açık düşmüş olsa dikilmiş bulunsa idi, çingeneler çalmazdı. Derhal havayı şöyle bitirirlerdi:

— Tiii!.. Gümmm!...

Zurna ve, davul bir kere bunu vurduktan sonra çalmaz dururdu. Okuyucularım görüyor ki, zurnacı ve davulcu çingeneler mühimdir. Pehlivanla beraber güreşir gibi çalarlar. Bilhassa, Serezin çingeneleri ehildir. Şimdi ne böyle bir çingene ve ne de böyle bir pehlivan vardır. Doğrusu budur. Yalnız şunu munsifane olarak yazmama okuyucularım müsaade etsinler... Bekir oğlu Hüseyin pehlivan, pehlivandır. Ve, hepsinden pehlivandır. Kara Ali de pehlivan idi. Hüseyin, güreşi bilir, davul zurnadan hisse kapar. Bunları inkâr etmek haksızlık olur. Denebilir ki, Hüseyin Koca Yusufların küçüğüdür. Ve, eski pehlivanlara benzer bir çok yerleri vardır. Ve, eski pehlivanların bir örneğidir. Bir kere Hüseyin, içki, sigara, kumar, uykusuzluk, suistimal katiyen bilmez... Anadan babadan tam pehlivan olduğu için cahil olduğu halde aile ocağında ocakbaşı dersi alarak büyümüş ve terbiye almıştır. Sonra Hüseyin, ustadır. Yaradılışta pehlivandır. Kara Ali de böyledir. Son devrin iki baş pehlivanı da pehlivandır.

Yalnız Kara Ali, Hüseyin kadar iradesine hâkim değildir. İçki, sigara filân içmez. Boğazına düşkündür. Fakat bir tarafı zayıftır. Alinin, biz de ne taraftan zayıf olduğunu biliriz. Fakat böyle olmakla beraber Ali pehlivandır, yalnız o da benim gibi ve, bizler gibi güzele meftundur. Bu sebepledir ki, Hüseyinin her tarafı pehlivandır. Her ne hal ise, bugün ne o çingeneler ve, ne de o pehlivanlar vardır. Yalnız evvelki sene, iki çingene gördüm. Bunları Fuat pehlivan bulmuş, getirtmişti. Aman Allah!.. Davulcu ve zurnacı az kalsın bizi deli edecekti. Eski baş pahlivanlardan ve, çok usta mahir olan Murtazanın çırağı meşhur Ali Ahmet ile oturuyorduk. Yağ güreşi başladı. Bir zurnacı, bir davulcu olan çingeneler çalmağa koyuldular. Ali Ahmet, olduğu yerde duramıyordu. E!.. Ben de doğrusu... Davulcu, zorla bizi oynatıyordu. Hanidi ise meydana çıkaracaktı. Ne güzel davul vuruyor ve, pehlivanlar hareket ediyordu. Zurnacı da öyle idi. Tam Rumeli ve Pomak havası vuruyordu. Pehlivan havası başka, Rumeli havası başkadır. Rumeli havası incedir. Pomak havası ise kalındır, davudidir. Bu, çingeneler güreşiyor gibi çalışıyorlardı. Hattâ bir aralık Ali Ahmet, aşka gelerek meydana yürür gibi oldu. İşte davulcu, zurnacı yağ güreşinde böyledir.

Her ne hal ise gelelim asıl Cazgır mevzuuna: Cazgır, hakem heyetine koştu. Soytarıkoğluna sordu:

— Oldu mu usta?..

Soytarık sordu:

— Sen, gördün mü olduğunu?..

— Hayır, bana ters geldi görmedim. (Arkası var)

Askerlik Bahisleri

Yarının harp plânlarını çizerken

Eski dünya topraklarındaki üç cephenin sarsıntılardan kurtarılması, Uzak Doğudaki istilâ çemberinin genişlemesine karşı bir tevkif seddi kurulması, bu arada, kolonilerdeki kaynaşmaların yatıştırılması gibi, her biri kiyasete ve büyük kuvvete vâbeste muazzam plânlar tertibi lâzım gelmektedir...

Yazan: Emekli Gneral Kemal Koçer

Şüphesiz, büyük orduların harp dışı edilmeleri ve kıt'aların istilâsı, uzun bir zaman ve önceden inceye düşünülmüş bir plân meselesidir. Bir husumet cihanına karşı küre parçalarında aynı zamanda birçok cepheler açmak ve her cephede zafer de beklemek imkânsızdır.

Südet davasının hallini Çekoslovakya işgali takip etmişti. Şimdiki muharebeler, el birliğile Polonyayı paylaşmışlardı. Batıdaki savaşlarda tek cepheliydiler ve birbiri ardından geliyorlardı. Nihayet, Avrupanın cenup - doğu kıyıları ele geçirilince, Avrupa nizamının sağlandığı sanılmış ve asıl hedefe teveccüh edilmişti.

Plân, siyasî ve askerî tarihin nadir kaydettiği büyük muvaffakıyetle başarılmıştır.

Büyük Britanya, üzerinde güneş batmıyan imparatorluğunun korunması kaygusiyle, zaten mükellef ve kâfi olmıyan ordusuyla her cepheye yetişmek mecburiyetindeydi. Ordu, ne de olsa, siyasetin âletidir. Donanma, bugünkü harp metodlarına göre, denizlerde bir emniyet havası yaratamıyacak bir duruma düşmüştü. Denizlerin kilit noktaları da tehlikede idi. İlk temas, Avrupadan el çekmek gibi acıklı sonuçlar doğurmuştu. Akdeniz emniyetinde büyük önemi haiz Afrika hareketleri, ilk safhalarında muvaffakıyetler kaydetmekle beraber, Alman müdahalesiyle meçhul akıbetlere sürüklüyordu. Japonyanın badireye karışması ile, cephelerde geniş boşluklar, derin uçurumlar belirmiştir.

Şimdi, yarının harp plânlarını çizerken, eski dünya topraklarındaki üç cephenin sarsıntılardan kurtarılması, Uzak Doğudaki istilâ çemberinin genişlemesine karşı bir tevkif seddi kurulması, bu arada kolonilerdeki kaynaşmaların yatıştırılması gibi, her biri kiyasete ve büyük kuvvete vâbeste muazzam plânlar tertibi lâzım gelmektedir.

Harp plânlarının tatbik mevkiine konulmasında jeopolitik durum, en büyük tesiri gösterir. Avrupada yeni bir cephe kurulmasını istiyen fikirler gün geçtikçe kuvvet bulmaktadır. Harbin sevk ve idaresi mesuliyetini üzerlerine alanlarsa, az darbelerle ve nisbetle az zamanda nihaî zaferi temin etmeyi her vaziyette gözde bulunduracaklardır. Herhangi bir teşebbüse, muvaffakıyetten emin bulunmak şartiyle, girişilir. Alman ordusu, büyük harbi iki önemli cephede yaşamış ve Rus cephesini daha ufak kuvvetlerile geriye atmıştı. Almanyanın doğu sınırları tehlikeler arzedince, başkomutanlık, batı cephesinden iki kolorduyu oraya kaydırmaktan çekinmemişti. Alman efkârını, batıda belirecek kötü durumları, neye mal olursa olsun, düzeltmek de çok hassastır. Binaberin, ikinci cephe için tanzim edilen plânlar da, karşılaşılacak çetin durumu hesaplamak kat'î bir zaruretttir.

Gerçi, ikinci cephe, doğuya yardım işini doğrudan doğruya emniyet altına alır. Ancak, "Dimyata pirince giderken..." mütearefemizin burada yeri vardır. Afrika şimalinde, Rommel, şu veya bu tarafa sürülmesi muhtemel orduları bağlamakta, Akdeniz emniyetini tehdit etmekte ve, teşebbüsünü başarabildiği halde, eski dünyanın hayat kaynaklarına ileten çığırları da açacağından emin bulunmaktadır.

Kat'î netice, büyük orduların kazanacağı zaferle temin edilir. Son köprübaşı sayılan Fransanın da çökmesiyle Avrupa topraklarında karşılaşmak üzere, uzun bir zaman için sönmüş bulunuyordu.

Afrika yakasındaki yenilgi de tasavvura sığmıyan felâketler intaç edebilir. O sebeple, yarının harp plânlarını çizen Müttefikler:

A) Akdeniz emniyetini,

B) Avrupa ve Asyadaki Müttefik cephelerin sarsıntılardan korunmasını,

C) Taciz mahiyetini geçmiyen hava akınları ölçüsünün genişletilmesini,

D) istilâlara bir sed ve had çekilmesini, bundan sonra ve vaziyet elverince:

E) İkinci bir cephe tesisini düşüneceklerdir, sanıyorum.

Noksan ekmek satan fırınlar

Emniyet 6 ncı şube memurları dün Cağaloğlunda fırıncı Nacinin fırınında yaptıkları kontrolde 77 tane eksik vezinli ekmek bulmuşlardır. Ekmekler müsadere edilmiş, fırıncı da cezaya çarptırılmıştır.

Ağır yaralandı

Şoför Alinin idaresinde bulunan otomobil dün Malta caddesinden süratle geçmekteyken 12 yaşlarında Ahmet isminde bir çocuğa çarpmıştır. Ağırca yaralanan Ahmet, Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmış, şoför de yakalanmıştır.

Hırsız amele

Bakırköyünde Cevizlik sokağında 16 numarada oturan Âdem İnce, dün çalışmış olduğu bez fabrikasından 8 metrelik bezi evine kaçırırken suç üstü yakalanmıştır. Âdem hakkında tahkikata başlanmıştır.

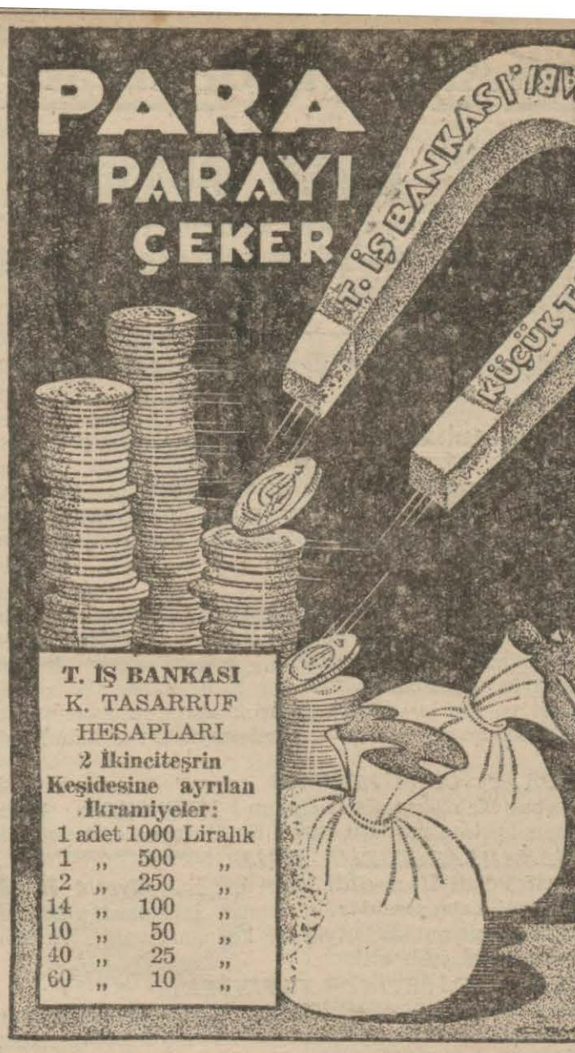

Orta Mektep Mezunlarına

Hayvan sağlık memurları ve nalbant mektebi müdürlüğünden

Tahsil müddeti iki ders yılından ibaret mektebimizin hayvan sağlık memurları kısmına orta mektep mezunlarının kayıt muamelesine başlanmıştır. Tafsilâtlı kabul şartları vilâyetlerde Veteriner Müdürlüklerinde, kazalarda veterinerliklerde ve İstanbulda Selimiyede mektepten öğrenilir. (7370)

Şose ve Menfez inşa ettirilecektir

İzmir Vilâyeti Daimi Encümeninden

Gülbahçe - Karaburun yolunun 15 + 833 - 20 + 610 kilometreleri arasında yapılacak şose ve sınai imalât inşaatı 30021 lira 17 kuruş keşif bedeli üzerinden 10.8.942 tarihinden itibaren 20 gün müddetle kapalı eksiltmiye konulmuştur.

Eksiltme 31 ağustos 1942 pazartesi günü saat 11 de İzmir vilâyeti daimi encümeninde yapılacaktır.

İsteklilerin bu işe ait keşifname, mukavelename projesi eksiltme fenni, husui ve bayındırlık işleri şartnameleriyle keşif tafsilâtı ve fiyat silsilesi cetvellerini İzmir, İstanbul ve Ankara Nafia Müdürlüklerinde görebilirler.

İsteklilerin 2490 sayılı yasa hükümlerine göre hazırlıyacakları 2251 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ile 1942 yılına ait Ticaret Odası ve İzmir valiliğinden istihsal edecekleri ehliyet vesikalarını havi teklifnamelerini yukarıda yazılı saatten bir saat evvel encümen reisliğine tevdi ile makbuz almaları lâzımdır.

Postada vaki gecikmeler kabul edilmez. (8531) (4565)

Devlet Demiryolları ilânları

Muhammen bedeli 4982 (dört bin dokuz yüz seksen iki) lira 40 (kırk) kuruş olan muhtelif cins ve eb'atta bakır tepsi, kazan, tencere, karavana, tava; kepçe; kevgir ve süzgeçten mürekkep 12 (on iki) kalem bakır mutbak levazımı (20 Ağustos 1942) Perşembe günü saat (14,45) on dördü kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlık usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 747 (yedi yüz kırk yedi) lira 36 (otuz altı) kuruşluk katî teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (8780)

Siyasal Bilgiler Okuluna "Mülkiye Mektebi,, ne girmek istiyen lise mezunlarına

Siyasal Bilgiler okuluna leyli veya nehari girebilmek için lise mezunu olmak, olgunluk imtihanını vermiş bulunmak ve yapılacak seçme imtihanını kazanmak lâzımdır. Seçme imtihanına gireceklerin namzet kaydı Ankarada mektep binasında ve İstanbulda Yüksek Öğretmen okulunda 1 eylülden 5 birinciteşrin sabahına kadar yapılacak ve seçme imtihanı 5 birinciteşrin pazartesi sabahı başlıyacaktır. Seçme imtihanının günlerini, hangi derslerden yapılacağını ve kayıt için lâzım gelen evrakın neler olduğunu öğrenmek istiyenler bulundukları yerlerin Maarif Müdürlüklerine veya lise müdürlüklerine ve Ankarada Siyasal Bilgiler Okuluna ve İstanbulda Yüksek Öğretmen Okuluna müracaat etmelidirler. (6545) (8737)

İstanbul Defterdarlığından

Dosya No.	Cinsi	Muhammen Bedeli	Teminatı
51332/8	Beşiktaş Yıldız Çırağan caddesinde Feriye sarayları müştemilâtından 11 parsel, eski 85, 87, 89 ve yeni 94-107 kapı No. lu "4753,50,, metre murabbaı yer.	47535,14	3566

Yukarıda yazılı gayrimenkul 26/8/942 çarşamba günü saat 15 de Milli Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapalı zarf usulile satılacaktır. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun hükümleri dairesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine tevdi etmeleri ve nüfus hüviyet cüzdanlarını ibraz eylemeleri muktazidir. Fazla izahat için mezkûr müdürlüğe müracaat. (8517)

İstanbul Defterdarlığından

Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan Defterdarlık binası arka cephesinde yaptırılacak (22665,56) lira keşif bedelli ihata duvarile yol tamiratı işine ihale günü olan 10.8.942 tarihinde talip çıkmadığından bu iş mezkûr tarihten itibaren bir ay içinde pazarlığa bırakılmıştır. Muvakkat teminatı 1699 lira 92 kuruştur.

İsteklilerin en az bir taahhütte (15000) liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair idarelerinden almış oldukları vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla ihale gününden tatil günleri hariç üç gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yılına ait Ticaret Odası vesikası ve teminat makbuzlarile birlikte bir ay zarfında her pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Milli Emlâk Müdürlüğüne müracaatları.

Keşif, şartname vesair evrakı mezkûr müdürlükte görülebilir. (8687)

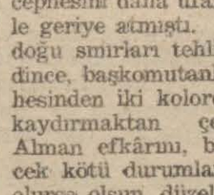

Millî oyunlar Festivali

14 - 22 Ağustos

16 Ağustos Pazar

Büyükada Yürükali

Oyunlar saat (17) de başlayıp (20) de biteceğinden her semte normal vapur ve tramvay seferleri vardır.

DUHULİYE YOKTUR

Göz Tabibi

DR. NAZMİ AZİZ SELCEN

Haseki Hastahanesi Göz Mütehassısı

Her gün saat 14 den 18 e kadar Beyazıtta Ç tramvay durağı karşısında 99 numaralı muayen hastalarını kabul eder.

Satılık üzüm mahsulü

Bakırköy Aksu ile Çobançeşme arasında Koşu yerine bir mevkide müşterisi bağa gelir altı bin kök çeşitli üzüm hibinin taşraya gideceğinden acele satılıktır. Bakırköy Os halle mümessili Hacı Beye müracaat

İstanbul deniz Komutanlığı

Deniz lisesi ve deniz gedikli okuluna girme

DENİZ LİSESİ:

1 — Deniz Lisesinin birinci sınıfına girmeğe istekli ok kalanlar alınacaktır.

A — Lise birinci sınıfta ikmâle kalanlar Deniz Lisesi

B — Orta okul son sınıfında ikmâle kalanlardan Deniz L nıfına talip olanlar ikmâl imtihanlarını verdikleri takdirde kayıt yapılacaktır.

C — Lise birinci sınıfına yaş haddi 15—18 dir. Altı ay kabul edilir.

DENİZ GEDİKLİ OKULU:

2 — Deniz Gedikli Okulunun her üç sınıfına orta oku lanlar alınacaktır.

A — Bulundukları sınıfların muadili olan Gedikli okul yıt edileceklerdir.

B — Gedikli okuluna giriş yaş haddi birinci sınıfa 1 nıfına 13—18, üçüncü sınıfına 14—19 yaşlarında olanlar lerdir.

3 — İstanbul ve civarında bulunanlar İstanbul Deniz İstanbul haricinde bulunanlar mensup oldukları Askerlik şu caatları.

4 — Kayıt müddeti 20 Ağustos 942 akşamına kadard

Satılık yeni tek

Pirinç ve bakır çivi ile yapılmış, yelkene, motör gelir, yepyeni, kelepir bir tekne satılıktır. Görmek istiyenlerin Kalamış'ta Marangoz Yani Ustaya m

Üniversite Rektörlüğünden

Üçüncü devre kampına iştirâk edecek talebelerin 17 A zartesi günü saat 7,30 da Kamp Talimatındaki kıyafet ve ları kesilmiş olarak hüviyet varakaları ve ekmek karnele versite bahçesinde hazır bulunmaları.

TÜRKİYE CÜMHURİYET

ZİRAAT BANKA

Kuruluş tarihi: 1888 - Sermayesi: 100.000.000

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve icarî her türlü banka muamele

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye

Ziraat Bankasında kumbaralı ve kumbarasız tasarr en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek ku plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	adedi	1.000	Liralık	4.000	Lira	100	adedi	50	Lira
4	»	500	»	2.000	»	120	»	40	»
4	»	250	»	1.000	»	160	»	20	»
40	»	100	»	4.000	»				

DİKKAT! Hesaplarındaki pa alar bir sene içinde düşmiyenlere ikramiye çıktığı tak irde % 20 fazlasiy

Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haz lül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilec

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu Neşriyat Müdürü: Basıldığı yer: (H. Bekir Gürsoylar ve A. Cemaleddin Sa